Fire av ti samfunnskritiske virksomheter står utenfor beredskapsråd

Kommunal Rapport 30.10.2026

Det er ingen selvfølge at virksomheter med kritiske funksjoner er medlem av kommunale beredskapsråd, viser ny undersøkelse. Det får Samfunnsbedriftene til å reagere.

Organisasjonen Samfunnsbedriftene har undersøkt om virksomheter innen flere ulike områder sitter i kommunale beredskapsråd. Mange svarer at de har deltatt i ulike hendelser og øvelser, men at de likevel står utenfor. Her er lokale nødetater samlet på et ulykkessted under øvelse RECCEX i Østfold.

Kortversjon

- Fire av ti virksomheter med ulike samfunnsfunksjoner står utenfor beredskapsråd.
- Dette gjelder særlig vann, avfall, energi og IKT.
- Samfunnsbedriftene mener kommunene må inkludere flere av disse virksomhetene.

Oppsummeringen er generert av Labrador AI, og kvalitetssikret av en journalist.

– Flere av våre medlemmer har samfunnskritisk funksjon og må være i beredskapsrådet på en eller annen måte, sier administrerende direktør Øivind Brevik i Samfunnsbedriftene til Kommunal Rapport.

– Det er snakk om funksjoner som energileveranser, vann, brann og redning og IKT, sier Brevik.

Eiere av kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner er virksomheter som *kan* være aktuelle medlemmer av et *beredskapsråd*, skriver Direktoratet for sikkerhet og beredskap (DSB) i sin veileder til kommunale beredskapsråd.

Likevel er fire av ti slike virksomheter ikke invitert til lokale beredskapsråd, viser en undersøkelse fra Samfunnsbedriftene.

– Helt åpenbare deltakere

I Rogaland har de fire kommunene Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg siden 2017 samarbeidet om et felles samfunnssikkerhetsråd.

Her er kommunedirektører og ordførere med, og en rekke andre aktører representert: nødetater, Heimevernet, Sivilforsvaret, Statsforvalteren, næringsliv, frivillige, den regionale energileverandøren Lyse og det interkommunale vannselskapet Ivar IKS.

– Både Lyse og Ivar leverer viktige tjenester til kommunene, og er helt åpenbare deltakere, sier beredskapssjef Lise Peterson i Stavanger kommune.

Fakta

Undersøkelse om beredskapsråd

176 virksomheter innen avfall og ressurs, brann og redning, energi og IKT, havn, helse, vann og avløp har svart på undersøkelsen.

Det er organisasjonen Samfunnsbedriftene som står bak den.

Det er tre hovedfunn:

- Beredskapsråd finnes mange steder, men ikke overalt. 83 prosent svarer at det finnes beredskapsråd i sitt område.
- Deltakelse og formell status varierer betydelig mellom bransjene.
- Virksomhetene ønsker tydeligere roller, mer involvering og praktisk støtte.

Peterson forteller at rådet ble satt sammen fordi kommunene ligger tett og har flere felles tjenester.

– Vi trenger en samordning, sier hun.
Selv om rådet ikke er et operativt råd, og kommunene i tillegg holder på å etablere egne beredskapsråd, har de hatt god nytte av dette kontaktpunktet, ifølge Peterson.
– Vi hadde for eksempel et stort vannbrudd for to år siden, og da hjelper det at vi kjenner hverandre godt, sier hun.

Oppfattes ikke som kritisk
Halvparten av virksomhetene innen vann og avløp står utenfor beredskapsrådene, viser Samfunnsbedriftenes undersøkelse.

Innen energi og IKT deltar bare to av tre, viser undersøkelsen. Innen avfall og ressurs deltar bare 17 prosent.

70 prosent av virksomhetene svarer samtidig at de har deltatt i reelle beredskapshendelser eller -øvelser.

Brevik er overrasket over funnene i undersøkelsen.

– Det må være en form for kommunikasjonssvikt. Man skjønner at man må ha med brann og redning på øvelser, men likevel er de ikke i beredskapsrådet, sier han.

Manglende initiativ
Én av fire respondenter oppgir manglende initiativ fra kommunen som årsak til at de ikke er med. Én av fem oppgir at de ikke oppfattes som beredskapsaktør.
Spesielt skiller avfall og ressurs seg ut her: Bare 26 prosent svarer ja på at de oppfattes som del av kritisk infrastruktur.

– Kommunene ser ikke på avfall som en samfunnskritisk funksjon. Én ting er de hygieniske forholdene. De glemmer at avfall også er en ressurs som er nødvendig for fjernvarme, sier Brevik.

Har et ansvar selv
Han påpeker at virksomhetene selv også har et ansvar for å sørge for at de blir inkludert.

– Våre medlemmer bør ta kontakt med beredskapsansvarlig i kommunene og be om å bli inkludert. Jeg ønsket denne undersøkelsen nettopp fordi jeg fryktet at våre medlemmer ble glemt. Vi kan håpe og tro at hvis vi gjennomfører lignende undersøkelse om et år, så får vi bedre resultater, sier Brevik.